

*Цибульський Юрій, студент гр. ПП-11,
юридичного факультету, THEU*

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ КОРУПЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПОВБУДОВИ СУЧАСНОЇ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Актуальність даної проблеми. Проблема корупції, беззаперечно – найбільша вада, проблема, перешкода до нормального функціонування всього суспільства, всіх народів, які проживають на цьому світі. Так: США, Велика Британія, Німеччина, Росія, звісно ж Україна, і ряд багато інших держав просто «помирають» від постійного натиску цього негативного явища під назвою «корупція.» За статистикою, кожна друга людина в тій чи іншій мірі колись давала, чи брала взятки, як великі так і зовсім мізерні. Не дивлячись на це, ці ж люди виступають проти цього, говорять що корупція надзвичайно сильно шкодить суспільству і державі загалом. У соціумі єдиною щирою гарантією збереження людських цінностей у хаосі некерованих змін і трагічних потрясінь є свобода переконань людини, його моральна спрямованість до добра, тому просто думати тут замало, потрібні реальні дії щодо запобігання корупції. Повторюсь, реальні дії а не пусті слова, не підтверджені цими ж ділами! [2, с. 217].

Звісно, актуальності темі про корупцію надає повна відсутність адекватного законодавчого забезпечення, яке мало б забезпечувати повноцінне врегулювання питань безпосередньо про саму корупцію, запроваджувало б рівноправне покарання за дачу хабаря чи будь-який інший прояв корупції. Проте, на жаль, не дивлячись на те що законодавче забезпечення існує, воно є взагалі неіснуючим.

Дослідження проблеми корупції в контексті побудови сучасної правової держави займалися такі мислителі та вчені, як: І. В.Рябенко, О. Томкіна, З. С. Гладун, В. Я. Таційє, О. М. Рудакевич, і багато інших.

Метою дослідження є соціально-філософський аналіз корупції в контексті побудови сучасної правової держави. Реалізація поставленої мети передбачає виконання наступних завдань: розкрити роль корупції у сучасній правовій державі, з'ясувати місце корупції в різних галузях за допомогою яких, безпосередньо і будується правова держава, дослідити особливості впливу та функціонування корупції в сучасній Україні.

Об'єкт дослідження: Вплив корупції на соціальну, політичну, економічну та правову сфери суспільного розвитку.

Предмет дослідження: Специфіка та особливості корупції в контексті впливу на побудову сучасної правової держави

Корупція ще здавніх часів з латинської означає – псувати. Отже, звідси і виходить, що корупція - це негативне суспільне явище, яке проявляється в злочинному використанні своїх посадових можливостей і прав з метою особистого збагачення, хтось скаже лише службовими особами, проте можна з впевненістю говорити, що громадськими і політичними діячами теж. Сама більша й найтяжкіша корупція створюється в апараті держави, тобто у всіх державних органах, які здійснюють управління суспільством, виконують завдання та функції держави. Ми маємо справу з феноменом, який політологи назвали «нео-патрімоніалізм», який означає, що політичні лідери вдають себе за сучасних служителів загального блага в політичних системах з парламентами, міністрами і бюрократією. Проте реальність така, що еліти йдуть в політику отримувати ренту чи ресурси і збагачувати себе та свої сім'ї за рахунок всіх інших [7].

Щоб дізнатись яке місце в принесенні шкоди для суспільства і сучасної правової держави вона приносить, потрібно спочатку безпосередньо дізнатися, що ж таке сучасна правова держава. Сучасна правова держава – це держава, що контролюється правом. Одним з основних засобів такого контролю є конституція України, що розглядається як юридичне втілення суспільного договору. Правова держава не тільки проголошує права і свободи особи, а й створює розгалужений механізм їхнього захисту. Цікаво чи Україну можна вважати правовою державою? Ми вважаємо, що на даний момент ще не зовсім, адже вона не надає повноцінного правового захисту громадянам. Українська держава не хоче обмежуватися лише тим, щоб гарантувати громадянам політичну свободу та безперешкодну підприємницьку діяльність. Діяльність представників держави в багатьох випадках не є ані прозорою, ані обгрунтованою. Ось тепер можна перейти, до аналізу впливу корупції в процесі побудови правової держави. Для сучасних правових держав корупція стала фактором, що дійсно загрожує національній безпеці і конституційному ладу. Корупція негативно впливає на різні сфери суспільного життя: політичну, економічну, соціальну і правову сфери. За своїм змістом і сутністю фахівці розглядають корупцію у багатьох вимірах, але насамперед, в економічному. Безумовно, політика і культура народу, яка включає і правосвідомість, додають свої нюанси цьому явищу, але сфера економіки – це саме те середовище, заради якого чиновник і вступає у корупційні зв'язки, де корупція живиться і де є найбільшій прибуток.

Щодо політичної корупції. За оцінками аналітичних служб політична корупція є головною причиною політичних криз у сучасній правовій державі й перешкодою для реалізації шансу на здійснення внутрішньої модернізації та наближення до європейських стандартів. Дуже дивна та річ, що найбільш вразливими до політичної корупції виявились органи, саме які мають бути першими в протидії їй - суди та правоохоронні органи. Поряд з цим висловлюються думки, що політична еліта в Україні не готова сприймати некорумпований стиль політичної поведінки й реальну протидію політичній корупції.

Отже, аналізуючи нещодавні новини, наприклад: экс-прем'єру Хорватії збільшили тюремний строк за «відкати» на суму у понад два мільйони євро (6 квітня 2019 року), мера Риги «зняли» через корупційний скандал (5 квітня 2019 року),

можна побачити що корупція досі панує серед, навіть здавалося б, одних з провідних країн світу, і щоб знищити цього паразита, потрібно пом'янути під корінь всю систему сучасних правових держав [8].

В ході досліджень ми дійшли до наступних висновків:

Корупція за своїм змістом скоріш за все, це - економічна проблема. Економіка і далі є найвразливішою ланкою перед корупційним натиском через недовершеність розпочатих тут перетворень, слабкість, і відсутність реальних важелів державного управління.

Корупцію можна подолати лише у разі коли ніхто не буде її створювати, коли кожен почне із самого себе, а не буде обговорювати інших людей. Звісно повинні бути проведенні певні реформи, введені певні закони, за допомогою яких буде створена атмосфера нульової терпимості до корупції зі сторони влади.

Боротьба з корупцією повинна здійснюватися на наступних засадах: демократизації керівництва суспільством, побудови та організації державної влади і місцевого самоврядування, що в дійсності забезпечує максимальну відкритість для населення діяльності посадових осіб, верховенства права, пріоритету та захисту прав людини, тощо.

Література

1. Гнасевич Н. В., Рудакевич О. М. Аксіологічні виміри протидії корупції сучасному українському суспільстві. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід.[Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції]. Тернопіль: Економічна думка, 2018. С. 349-352
2. Інформаційне суспільство в контексті політичної культури суспільства. Монографія. Луганськ 2014. С. 380.
3. Шведова Г. Л. Актуальні питання протидії політичній корупції в Україні. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2016. С. 162-170.
4. Журавський В. С. Корупція в Україні - не політика. В. С. Журавський, М. І. Михальченко, О. М. Михальченко. К. : Фенікс, 2007. С. 408.
5. Запобігання та протидія проявам корупції (для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування I-VII категорії посад): [посіб.]. Братель С. Г., Василевич В. В., Золотарьова Н. І. : Нац. акад. внутр. справ, 2012. С. 376.
6. Френсіс Фукуяма. Що таке корупція і як з нею боротися.: веб-сайт. URL.: <https://www.epravda.com.ua/columns/2016/06/9/595365/> (дата звернення: 16.04.2019).
7. Корупція. Мультимедійна платформа іномовлення України : веб-сайт URL.: <https://www.ukrinform.ua/tag-korupcia>(дата звернення: 12.04.2019)